

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/149/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115213294
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115213294.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú Q. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. W. W., t. č. umiestnenú v X. B. T., W. W., T. T., so sídlom W. W., M. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa matky Y. Š., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. W. W., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom G. O., súdnou tajomníčkou Okresného súdu W. a otca Y. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. W., O. X, t. č. bytom W. W., J. F., S. XX, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nad maloletou Q. O., nar. XX. XX. XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v T. T., X. B. T., so sídlom W. W., M. XX.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej Q. O., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa určenú osobitným zákonom, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet T. T., X. B. T., so sídlom W. W., M. XX, počnúc dňom 05. 02. 2015.

Zročné výživné za obdobie od 05. 02. 2015 do 14. 04. 2016 na maloletú Q. O., nar. XX. XX. XXXX vo výške 375,97 Eur, súd matke p o v o ľ u j e splácať v 5 Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej Q. O., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 28 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet T. T., X. B. T., so sídlom W. W., M. XX, počnúc dňom 05. 02. 2015.

Týmto zároveň dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/3/2014-23 zo dňa 29. 01. 2014 - vo výroku o výchove, výžive maloletej.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/149/2015-10 zo dňa 22. 07. 2015 začal podľa § 81 OSP konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktorá na základe predbežného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/39/2015-25 zo dňa 23. 02. 2015 bola dočasne odovzdaná do starostlivosti X. B. T., W. W. z dôvodu, že maloletej bolo potrebné zabezpečiť výchovné prostredie, v ktorom nebude ohrozený jej život a zdravie.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že na základe predbežného opatrenia bola maloletá vyňatá z domácnosti tety, kde žila vo veľmi nevyhovujúcich podmienkach. Po umiestnení maloletej sa otec o maloletú v detskom domove zaujíma, ale nie je v jeho možnostiach, schopnostiach zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Matka sa dlhodobo zdržiava v Č.. Od umiestnenia maloletej ich nekontaktovala, neinformovala

sa na maloletú. Matka o maloletú prejavuje záujem v detskom domove a to telefonicky, osobne maloletú nenavštívila. O maloletú a jej súrodencov prejavuje záujem širšia rodina žijúca v M., ktorá však podľa správy dožiadaného úradu nemá podmienky, ktoré by boli vhodné na dlhodobý pobyt maloletej. Doporučil preto súdu nariadiť nad maloletou ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v T. T., X. B. T., W. W., ako aj určenia výživného rodičom, výšku ktorého ponechal na úvahu súdu, avšak v tejto súvislosti poukázal na zákonom stanovenú výšku v sume 30 % životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa.

Otec vo výpovedi uviedol, že má XX rokov, nevie, či by si s maloletou poradil, aj keď by sa o ňu rád staral, ale v súčasnosti nemá vytvorené bývanie pre maloletú. Maloletá je X-ročným dieťaťom, potrebuje, aby sa jej pralo, žehlilo, varilo. Nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloletú vzhľadom na svoj zdravotný stav a vek. Súhlasil s tým, aby nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť, pretože v zariadení, v ktorom je umiestnená, je jej dobre, chodí aj do školy. Ďalej vo výpovedi uviedol, že do zariadenia uhrádza pravidelne mesačne výživné vo výške 28 Eur. Je poberateľom dôchodku vo výške 313 Eur. Okrem maloletej inú ďalšiu vyživ. povinnosť nemá. Mesačne za bývanie v ubytovni uhrádza 62 Eur, je vedený vo viacerých ambulanciách a má výdavky na lieky mesačne vo výške aj 150 Eur.

Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/149/2015-32 zo dňa 15. 10. 2015 podľa § 29 ods. 2,6 OSP ustanovil matke opatrovníka, ktorý žiadal, aby súd rozhodol v zmysle vykonaného dokazovania a príslušných ustanovení zákona.

Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/3/2014-23 zo dňa 29. 01. 2014 bola maloletá na základe rodičovskej dohody zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/39/2015-25 zo dňa 23. 02. 2015 bola maloletá dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a dočasne odovzdaná do starostlivosti X. B. T. W. W., T. T. z dôvodu, že matka odišla do Č., prestala zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú, otec z dôvodu vysokého veku a zlého zdravotného stavu nebol schopný zabezpečovať starostlivosť o maloletú.

Zo správy X. B. T. W. W., T. T. vyplýva, že maloletá Q. bola do ich zariadenia umiestnená dňa XX. XX. XXXX. V zariadení okrem maloletej sú umiestnení aj ďalší dvaja súrodenci. Maloletá navštevuje X. ročník ZŠ, v ktorej dosahuje veľmi dobré výsledky, je zdravá, je sledovaná v pedopsychiatrickej ambulancii. Maloletej bola diagnostikovaná zmiešaná porucha správania a emócií, užíva lieky. Matka sa o maloletú zaujíma telefonicky, otec sa o maloletú zaujíma osobne, uhrádza výživné. O maloletú prejavuje záujem širšia rodina D. a W., ktorá prejavila záujem zobrať si maloletú spolu so súrodencami na prázdninový pobyt. Maloletá spolu so súrodencami absolvovala krátkodobý pobyt v domácnosti tety P. P., z ktorého sa maloletá vrátila prechladnutá, unavená, mala žalúdočné problémy. Maloletá pri návrate mala špinavé veci, zabudla základné hygienické návyky ako je umývanie rúk, tváre.

Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny F. vyplýva, že teta maloletej P. P. v súčasnej dobe nemá vytvorené podmienky na sústavnú starostlivosť o maloletú a jej súrodencov. Krátkodobé pobyty mal. detí počas prázdnin a sviatkov rodina však zvládne.

Z oznámenia Sociálne poisťovne - Ústredie Bratislava vyplýva, že otec je poberateľom starobného dôchodku vo výške 315,10 Eur.

Z oznámenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica vyplýva, že matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nepoberá žiadnu sociálnu dávku.

Podľa § 54 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojitelné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojitelov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie

alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Ústavná starostlivosť ako jedna z foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. V danej veci súd zistil, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu. Matka spolu s maloletou začiatkom júla XXXX začala bývať v domácnosti svojej sestry, ktorej maloletú zanechala v starostlivosti a odišla za prácou do Č.. Matka o maloletú len spočiatku prejavovala záujem. Následne sa úplne odmlčala a o maloletú nezabezpečuje starostlivosť napriek tomu, že jej bola súdnym rozhodnutím zverená do osobnej starostlivosti. Otec v dôsledku vysokého veku (XX rokov), zlého zdravotného stavu a žitia prakticky ako bezdomovca, nemá možnosť zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloletú, ktorá je vo veku, kedy je odkázaná na starostlivosť dospeléj osoby. O maloletú prejavuje záujem sestra matky, ktorá však podľa sociálneho šetrenia nemá vytvorené bytové podmienky na dlhodobú sústavnú starostlivosť o maloletú, ale len na krátkodobé pobyty. Maloletá na základe predbežného opatrenia dňa XX. XX. XXXX bola umiestnená do X. B. T. W. W., T. T., so sídlom W. W., M. XX, kde je jej poskytovaná sústavná starostlivosť, sú rešpektované jej práva na vzdelanie a zdravotnú starostlivosť. Matka o maloletú prejavuje len telefonický kontakt, otec sa o maloletú v zariadení zaujíma. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu mal preukázané splnenie podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktorá v danom prípade je jediným riešením pre zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Súd preto nad maloletou nariadil ústavnú starostlivosť s tým, že sa bude realizovať v T. T., X. B. T., so sídlom W. W., M. XX, kde už maloletá na základe predbežného opatrenia je umiestnená, adaptovala sa v ňom a má tam aj súrodencov.

Nariadením ústavnej starostlivosti rodičom nezaniká ich zákonná vyživ. povinnosť. Otec maloletej je poberateľom starobného dôchodku vo výške 315,10 Eur, iný príjem nemá, okrem maloletej inú ďalšiu vyživ. povinnosť nemá. Vo vzťahu k matke sa súdu z dôvodu, že sa nachádza na neznámom mieste, nepodarilo zistiť jej osobné, majetkové pomery. Súd však mal jednoznačne preukázané, že matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nepoberá sociálne dávky, má ďalšie 2 vyživ. povinnosti. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav pri určovaní výšky výživného matke vychádzal z ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine a matku zaviazal prispievať na výživu maloletej tzv. minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom. Pri určovaní výšky výživného otcovi súd vychádzal z jeho vyjadrenia, že sám dobrovoľne uhrádza výživné do zariadenia v sume 28 Eur, ktoré podľa názoru súdu je aj naďalej schopný uhrádzať bez ujmy vlastnej výživy.

Počiatok určenia výživného matke do zariadenia súd určil odo dňa 05. 02. 2015, t. j. od umiestnenia maloletej do zariadenia, do ktorého si matka dobrovoľne neplnila vyživovaciu povinnosť. Matke tak vzniklo zročné výživné za obdobie od 05. 02. 2015 do 14. 04. 2016 (t. j. do rozhodnutia vo veci samej) vo výške 375,97 Eur (14 mesiacov x 27,13 Eur, ktoré predstavuje výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa + pomerná časť mesiaca február 2015 vo výške 23,28 Eur). Zročné výživné súd matke povolil splácať v primeraných 5 Eur mesačných splátkach. Keďže

otec si vyživovaciu povinnosť na maloletú od jej umiestnenia do zariadenia riadne plnil, zročné výživné mu nevzniklo.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodované o výchove, výžive maloletej a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/3/2014-23 zo dňa 29. 01. 2014.

Otec a kolízny opatrovník po vyhlásení rozhodnutia a poučení o opravnom prostriedku, sa vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.